

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019. -2025. gadam

**Mālpils novada
jaunatnes politikas attīstības programma
2019.-2025. gadam**

Saturs

Terminu skaidrojums.....	2
Lietotie saīsinājumi	3
Ievads.....	4
1. Esošās situācijas raksturojums	6
1.1. Lietderīga brīvā laika pavadīšana	7
1.2. Nodarbinātība	8
1.3. Veselība	8
1.4. Līdzdalība	9
2. Jaunatnes politikas institucionālā sistēma.....	11
2.1. SVID analīze.....	12
3. Jaunatnes politikas vīzija, mērķi un prioritātes	13
4. Rīcības plāns	14
Ietekmes novērtējums uz pašvaldības budžetu.....	17
Ieviešanas uzraudzības kārtība.....	17
Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem.....	18
Informācijas avoti.....	18

Terminu skaidrojums

Brīvprātīgais darbs – organizēts un uz labas gribas pamata veikts personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.

Jaunietis – persona vecumā no 13 - 25 gadiem.

Jaunatnes politika – mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Jauniešu līdzdalība - process, kurā jauniešiem ir iespēja piedalīties sev būtisku jautājumu izlemšanā un apkārt notiekošā veidošanā ar mērķi uzlabot savu un līdzcilvēku dzīves kvalitāti.

Jauniešu centrs – pašvaldības iestāde vai pašvaldības iestādes struktūrvienība, kura mērķis ir veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē; kas veic darbu ar jaunatni atbilstoši “Jaunatnes likums” (08.05.2008.) noteiktajiem pamatuzdevumiem: 1) atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai; 2) nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā; 3) nodrošināt jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku; 4) nodrošināt jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību un nodrošina: 1) neformālās izglītības pasākumu, projektu un programmu īstenošanu; 2) jauniešu iesaistīšanu jaunatnes organizācijās vai jauniešu iniciatīvu grupās un brīvprātīgajā darbā; 3) sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iekļaušanu vienaudžu vidē; 4) starpkultūru dialogu jauniešu mērķauditorijā; 5) konsultācijas jauniešiem par viņiem aktuālām tēmām; 6) jauniešu iesaistīšanos pašvaldības darbā ar jaunatni un tā ietvaros organizētajos pasākumos, projektos un programmās.

Jaunatnes organizācija – biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība, kas veic darbu ar jaunatni un kuras statūtos viens no noteiktajiem darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kurā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši un kuras valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos.

Darbs ar jaunatni – uzdevumu kopums, kas atbalsta un veicina jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai; nodrošina jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā; nodrošina jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku un nodrošina jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību.

Jaunatnes lietu speciālists – veic darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, īsteno un koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.

Neformālā izglītība jaunatnes jomā – uz jauniešu vajadzībām balstīts, plānots un vadīts process, kas veicina kompetenču attīstību, un kuru var īstenot jebkura fiziska vai juridiska persona.

Lietotie saīsinājumi

BD -brīvprātīgais darbs

ES – Eiropas Savienība

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

JC – Jauniešu centrs

JD – jaunatnes darbinieks

JLS – jaunatnes lietu speciālists

JLKP - Jaunatnes lietu konsultatīvā padome

JLS – jaunatnes lietu speciālists

NEET – jaunieši, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiskās organizācijas

NFI – neformālā izglītība

SMU – skolēnu mācību uzņēmums

MND – Mālpils novada dome

Ievads

Jaunieši ir sabiedrības daļa, bez kuras sabiedrības un pašvaldības kā kopienas attīstība ilgtermiņā nav iespējama. Darbu ar jaunatni būtiski ir organizēt sistemātiski un mērķorientēti. Lai varētu vienoties par formātu, kādā tiek īstenots darbs ar jaunatni, jauniešiem, politikas veidotājiem, lēmumu pieņēmējiem un sabiedrības pārstāvjiem ir būtiski vienoties par jaunatnes politikas mērķiem, uzdevumiem, sasniedzamiem rezultātiem noteiktā laika periodā un finansējumu, kurš nepieciešams, lai definētos mērķus sasniegtu. Jaunatnes politikai pašvaldībā ir jābalstās uz vispārātzītiem jaunatnes politikas īstenošanas principiem:

- 1) līdzdalības princips;
- 2) informācijas pieejamības princips;
- 3) vienlīdzīgu iespēju princips;
- 4) jauniešu interešu ievērošanas princips;
- 5) labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu princips;
- 6) jauniešu integrācijas princips;
- 7) mobilitātes un starptautiskās sadarbības princips.

Pašvaldības uzdevumus, tiesības un pienākumus darbā ar jaunatni nosaka “Jaunatnes likums”¹ un “Brīvprātīgā darba likums”². Valsts līmenī šobrīd spēkā ir “Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.–2020.gadam”³, kas uzsver globālās sociāli ekonomiskās attīstības tendences, kas ietekmē jauniešu dzīves kvalitāti jebkurā lielākā vai mazākā apdzīvotā vietā, un tie ir:

- 1) demogrāfiskie izaicinājumi;
- 1) nodarbinātība;
- 2) jaunās tehnoloģijas.

Eiropas līmenī šobrīd spēkā ir Eiropas Jaunatnes stratēģija 2010.-2018.gadam⁴ un Eiropas Komisijas paziņojums par *Jauniešu iesaistīšanos, saiknes veidošanu un iespēju veicināšanu: jauna ES jaunatnes stratēģija* (turpmāk – ES jaunatnes stratēģija). ES līmenī no 2019.-2027.gadam jaunatnes politikas jomā tiks virzītas 3 darbības:

- 1) Iesaistīšanās: jaunatnes līdzdalības veicināšana demokrātiskā dzīvē;
- 2) Saiknes veidošana: jauniešu apvienošana visā ES un ārpus tās, lai veicinātu brīvprātīgu iesaistīšanos, mācīšanās mobilitāti, solidaritāti un starpkultūru izpratni;
- 3) Iespēju veicināšana: atbalsts jaunatnes iespēju veicināšanai, nodrošinot kvalitāti, jauninājumus un darbu ar jaunatni atzīšanu.

Turpmākajos gados ES jaunatnes stratēģijai būs šādi mērķi:

- ļaut jauniešiem būt savas dzīves arhitektiem, pilnveidot savu izturētspēju un sniegt viņiem dzīvesprasmes, lai viņi spētu pielāgoties mainīgajai pasaulei;
- mudināt jauniešus kļūt par aktīviem pilsoņiem, Eiropas sabiedrības solidaritātes un pozitīvu pārmaiņu veicinātājiem, iedvesmojoties no ES vērtībām un Eiropas identitātes;
- palīdzēt novērst jauniešu sociālo atstumtību;
- uzlabot politisko lēmumu ietekmi uz jauniešiem ar dialoga palīdzību un risinot viņu vajadzības dažādās nozarēs.

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019.-2025.gadam ir izstrādāta balstoties uz iepriekšminētajiem dokumentiem, 2018.gada sākumā veiktās Mālpils novada jauniešu aptaujas, “Vispārējie rādītāji izvērtēšanai darbam ar jauniešiem Mālpils

¹Jaunatnes likums, pieņemts 05.08.2008., <https://likumi.lv/doc.php?id=175920>

²Brīvprātīgā darba likums, pieņemts 18.06.2015., <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

³Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.-2020.gadam, apstiprināts 14.04.2016., <https://likumi.lv/ta/id/281546-par-jaunatnes-politikas-istenosanas-planu-2016-2020-gadam>

⁴Eiropas Jaunatnes stratēģija, apstiprināta 24.07.2009, https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

novadā”, jauniešu un sabiedrības iesaistes pasākumu rezultātiem, kā arī pamatojoties uz Mālpils novada attīstības programmu 2012.-2018.gadam.

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam rīcības virzieni tiks ņemti vērā Mālpils novada attīstības programmas 2019-2025 gadam izstrādē, iekļaujot tos rīcības plānā un apstiprinātos projektus - investīciju plānā.

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019.-2025.gadam izstrādē ir ņemti vērā šodienas un nākotnes izaicinājumi, lai pilnvērtīgi plānotu un veiktu darbu ar jaunatni Mālpils novadā.

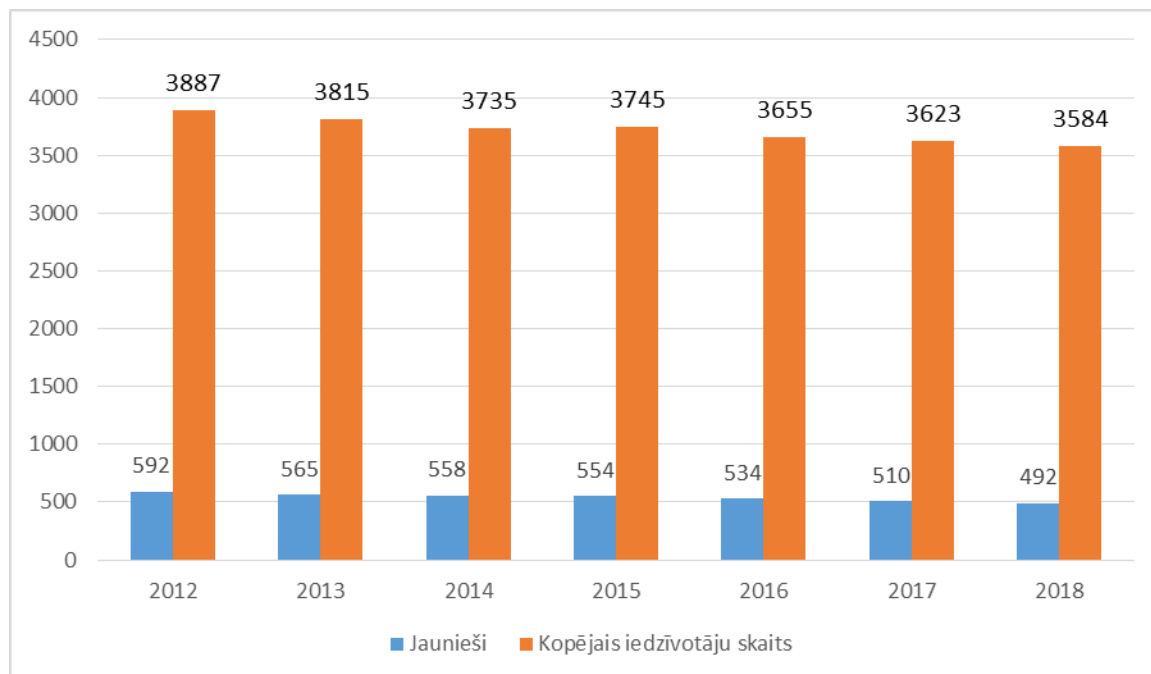
Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019.-2025.gadam ir pirmais jaunatnes politikas plānošanas dokuments novadā. Tas balstīts uz 4 rīcības virzieniem, kuri saucas ar valsts līmeņa jaunatnes politikas plānošanu:

1. Lietderīga brīvā laika pavadīšana;
2. Nodarbinātība;
3. Veselība;
4. Līdzdalība.

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam izstrādes mērķis - koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām plānošanas periodā, kas kalpo par pamatu veicamo darbību (uzdevumu) identificēšanai. Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019.-2025.gadam kalpos par pamatu sistēmiska un plānveidīga darba ar jaunatni organizēšanai, veicinot noteikto mērķu sasniegšanu.

1. Esošās situācijas raksturojums

2018.gadā Mālpils novadā ir deklarēti 492 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kas ir 13,7% no kopējā iedzīvotāju skaita. Sešu gadu laikā Mālpils novadā deklarēto iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 7,8%, savukārt jauniešu skaits ir samazinājies par 16,9%.

Mālpils novadu ļoti izteikti pamet jaunieši, tieši sasniedzot pilngadības vecumu, kas saistīts ar vidusskolas absolvēšanu un tālākām mācību un studiju vai darba gaitām ārpus novada. Sekojoši – jauniešu skaita samazinājumu nosaka arī jauniešu pārcelšanās uz citām apdzīvotām vietām pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas.

Ar katru gadu palielinās skolas vecuma jauniešu skaits, kas dzīvo Mālpils novadā, bet mācās citu pašvaldību skolās un prognozējamais skolēnu skaits kopumā Mālpils novada skolās ir ar dilstošu tendenci.

Arī dzimstības rādītāji pēdējo sešu gadu laikā ir kritušies. Sekojoši – būtiskākais izaicinājums pašvaldībai saistīts ar vispārējās izglītības kvalitātes celšanu, samazinot to jauniešu skaitu, kas dzīvo Mālpils novadā, bet mācās ārpus novada un spēju vismaz daļu no aizbraukušajiem jauniešiem piesaistīt uz dzīvi novadā vēlākos vecumos.

Izglītības iestāde	2012./13.	2013./14.	2014./15	2015./16	2017./18.	2018./19
Mālpils vidusskola / Mālpils novada vidusskola	313	295	320	339	334	355
Sīdgundas pamatskola	63	53	27			
Mālpils internātpamatskola	140	127	134	124	86	
Mālpils Profesionālā vidusskola	188	185	155	124		
Mālpils Mākslas un Mūzikas skola	90	103	102	123	128	100

Pēc “Mālpils jauniešu aptauja 2018” rezultātiem, var secināt, ka ikdienas aktivitātes vairākumam Mālpils novada jauniešu notiek Mālpils novadā. Tajā pašā laikā novērojams, ka kultūras un izklaides pasākumu būtisks Mālpils novada "konkurents" ir Sigulda un Rīga (34%

jauniešu dodas uz galvaspilsētu un Siguldu baudīt kultūras un izklaides pasākumus).

Novērojams arī, ka apmēram puse no strādājošajiem jauniešiem ir nodarbināti Mālpils novadā, bet otra puse dodas uz Siguldu un Rīgu, t.sk. 8% jauniešu strādā kādā citā apdzīvotā vietā Latvijā vai ārpus tās.

42% aptaujas respondentu ir drīzāk apmierināti, bet 26% pilnībā apmierināti ar Mālpils novadu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku. Neapmierināto īpatsvars ir 22%. Neapmierināti salīdzinoši biežāk ir 19-30 gadīgie jaunieši - tie, kuri šobrīd studē un strādā ārpus Mālpils pašvaldības.

Visbiežāk norādītais neapmierinātības iemesls ir atpūtas un izklaides iespēju trūkums. Tāpat salīdzinoši bieži tiek norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu un nesakārtotu infrastruktūru.

Arī pozitīvā Mālpils novada novērtējuma pamatojumi saistīti ar iespējām pavadīt brīvo laiku – 70% respondentu ir apmierināti ar Sporta centra piedāvātajiem pakalpojumiem un to norāda kā iemeslu apmierinātībai ar dzīvi novadā. Tāpat liela daļa jauniešu, kā apmierinājuma iemeslu min skaisto dabu un ģeogrāfisko novietojumu. Kas nozīmē, ka jāpievērš uzmanība daudzveidīga piedāvājuma veidošanai jauniešiem saturīga brīvā laika pavadīšanai.

Tikai 30% aptaujāto jauniešu sevi uzskata par aktīviem Mālpils novadā organizēto pasākumu un dažādu aktivitāšu dalībniekiem. 30% respondentu atzīst, ka viņi reti iesaistās aktivitātēs Mālpils novadā. 17% dod priekšroku Rīgas vai Siguldas piedāvājumam. Absolūtais vairākums ir apmierināti ar sporta (89%), mūzikas (63%) un mākslas (68%) interešu izglītības pieejamību. Apmēram 40% ir piedalījušies brīvprātīgajā darbā, daļa no tiem regulāri. MND nav izveidota Brīvprātīgā darba sistēma, līdz ar to Mālpils novada jauniešu veiktā brīvprātīgā darba stundas netiek reģistrētas un šādi dati nav pieejami. Vienlaicīgi novērojams, ka Mālpils jauniešu aktivitāte ir līdzīga Latvijas vidējiem rādītājiem – īpaši attiecībā uz jauniešu dalību kultūras pasākumos (Mālpilī 30%, Latvijā – 35%), regulāra iesaistīšanās BD (attiecināmi – 14% un 10%).

Sabiedriski aktīvāki Mālpils novadā ir 13 līdz 15 gadus veci jaunieši, kuri iegūst vispārējo izglītību, savukārt izteikti neaktīvāki – 21 līdz 30 gadus veci jaunieši, kuri studē augstskolā.

Par jauniešu iespējām pašvaldībā Mālpils novada jaunieši informāciju visbiežāk iegūst no draugiem un paziņām (82%), kā arī informatīvajā izdevumā Mālpils Vēstis (42%). Populāri informācijas kanāli un avoti ir afišas (40%), sociālie tīkli (33%) un pašvaldības mājaslapa (20%). Vēl daži informāciju saņem no vecākiem un skolā.

1.1. Lietderīga brīvā laika pavadīšana

Lai arī jaunieši pozitīvi vērtē sporta centra piedāvājumu (89%) un ir daļēji apmierināti ar kultūras pasākumu piedāvājumu (54%), tomēr lielākā neapmierinātība ir saistīta ar daudzveidīgām saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējām, kā arī ar JC un izklaides vietu trūkumu Mālpils novadā.

Salīdzinoši apmierinātāki ar daudzveidīgām saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējām ir pamatskolā izglītību iegūstošie, savukārt izteikti neapmierinātāki – studējošie. Arī šajā jautājumā novērojama izteikta korelācija ar pārceļšanās plāniem – tie, kuri plāno pārcelties, daudz biežāk snieguši kritiskus vērtējumus par daudzveidīgām saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējām Mālpils novadā.

Tajā pašā laikā puse no tiem, kuri snieguši kritiskus novērtējumus, nav varējuši atbildēt, kādas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas Mālpils novadā vēlētos. Pārējie snieguši ļoti dažādas atbildes, kurās nav iespējams identificēt, kādas konkrētas. Izteikti biežāk

ir minētas atbildes, ko var sasaistīt ar jauniešu daudzveidīgām interesēm.

Mālpils novadā ir attīstīta brīvā laika pavadīšanas infrastruktūra un dažādi piedāvājumi: āra trenažieri, sporta laukums, skeitparks, mototrase, velotrase, basketbola grozi, labiekārtota dabas taka. Mālpilī darbojas sporta centrs ar peldbaseinu un trenažieru zāli, kā arī ir Mālpils kultūras centrs ar plašu interešu izglītības piedāvājumu. Ziemā darbojas āra hokeja laukums, vasarā pludmales volejbola laukums.

1.2. Nodarbinātība

Attiecībā uz nodarbinātību daļa jauniešu (39%) atzīst, ka galvenā problēma ir informācijas trūkums par darba vietām, daļa jauniešu (22%) atbildējuši, ka grūti atrast augsti kvalificētu darbu. Tikai neliela daļa jauniešu (13%) uzskata, ka darbu Mālpils novadā var atrast.

Mālpils novadā tiek veikti dažādi pasākumi jauniešu uzņēmējdarbības veicināšanai:

– Mālpils novada iedzīvotāji var piedalīties konkursā „Biznesa plānu konkurss komercdarbības uzsākšanai Mālpils novadā”. Tiesa gan, nav atsevišķas programmas jauniešiem;

– Mālpils uzņēmējiem un uzņēmējdarbības uzsācējiem ir iespēja saņemt Siguldas biznesa inkubatora pakalpojumus;

– Mālpils novada pašvaldība iesaistās NVA aktīvās nodarbinātības pasākumā „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”, veidojot darba vietas jauniešiem. Tiesa gan, pieprasījums ir lielāks kā piedāvājums;

– Mālpils internātskola bija iesaistījusies Junior Achievement programmā un vērtīgi ir izvērtēt vai iespējams Mālpils novada vidusskolai pārņemt šo praksi.

Mālpils novada pašvaldība atbalsta skolēnu nodarbinātību vasarā kopš 2010.gada. 2017.gadā pašvaldība un pašvaldības aģentūra “Mālpils sociālais dienests” nodrošināja darba vietas 29 skolēniem, 2018.gadā – attiecīgi pašvaldība un p/a “Mālpils sociālais dienests” nodrošināja darba vietas 28 skolēniem.

Mālpils novada pašvaldība pašreiz neapkopo un neanalizē datus par jauniešu nodarbinātību un uzņēmējdarbību, kā arī nav pieejama informācijas par uzņēmējiem vecumā no 18-35 gadiem. Šādus datus būtu iespējams apkopot nākotnē, kas dotu iespēju pēc vecuma definēt, kuras jomas, tematika un kādi atbalsta pasākumi būtu interesanti tieši jaunajiem vai topošajiem uzņēmējiem jauniešu vidū, izdalot dažādas vecuma grupas.

1.3. Veselība

Mālpils novada pašvaldība īsteno vairākas aktivitātes veselīga dzīvesveida veicināšanai dažādām mērķa grupām, to skaitā pasākumus jauniešiem. Mālpils vidusskolā katru gadu tiek organizētas veselības nedēļa un sporta nedēļa, kuru ietvaros notiek dažādi izglītojoši semināri un sportiskas aktivitātes. Mālpils novada iedzīvotājiem ir iespēja bez maksas saņemt psihologa un sociālo darbinieku pakalpojumus.

Iepriekš minēto pasākumu ietekmi ir grūti izvērtēt, jo Mālpils novada pašvaldība neapkopo un neanalizē datus par veselības un labklājības aspektiem, piemēram, veselīgu uzturu un fiziskajām aktivitātēm, seksuālo veselību, HIV/AIDS izplatību, garīgo veselību, alkohola lietošanu jauniešu vidū.

Analizējot “Mālpils jauniešu aptauja 2018” datus, var secināt, ka jauniešu vidū

vērojams augsts neapmierinātības līmenis ar medicīnisko pakalpojumu pieejamību un kvalitāti (43%), pavisam neliela daļa aptaujāto respondentu ir apmierināti ar pieejamajiem medicīniskiem pakalpojumiem Mālpils novadā.

1.4. Līdzdalība

MND 2017.gada vēlēšanās priekšvēlēšanu programmās ir iekļauti tikai daži punkti par jauniešu līdzdalību un nepieciešamība to paaugstināt. Jauniešu kandidātu skaits bija neliels (5 kandidāti vecumā no 21 līdz 30 gadiem no 30 kandidātiem), no kuriem 2 tika ievēlēti MND.

Mālpils novada pašvaldība ir īstenojusi pasākumus sabiedrības līdzdalības sekmēšanai, piemēram, sabiedrības iniciatīvu projektu konkurss “Mēs savam novadam”. Tomēr jāatzīst, ka Mālpils novadā jauniešu līdzdalības jomā nav izveidojušās jauniešu līdzdalības tradīcijas un ir būtiski jauniešu līdzdalības pasākumiem pievērst jo īpašu uzmanību. Mālpils novadā līdz 2017.gadam nav notikusi mērķtiecīga jauniešu līdzdalības veicināšana un nav darbojušās institūcijas un struktūras jauniešu līdzdalībai (jauniešu dome, jaunatnes lietu konsultatīvā padome, jaunatnes lietu komisija vai tmldz.). Jauniešiem novadā nav pietiekama informācija par jauniešu līdzdalības aktivitātēm un netiek pietiekami izmantoti jauniešiem draudzīgi informācijas kanāli. Ar 2017.gadu ir īstenoti vairāki pasākumi jauniešu līdzdalības struktūru izveidē, to skaitā līdzfinansēts projekts “Jauniešu līdzdalība Mālpilī” un izveidota darba grupa “Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019.-2025.gadam” izstrādei, kā arī jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto dialoga veicināšanai.

Mālpils novadā kā biedrības “Mālpils tautskola” struktūrvienība darbojas Mālpils Jauniešu apvienība MJA.U, kas ir viens no galvenajiem Mālpils novada pašvaldības sadarbības partneriem jauniešu līdzdalības veicināšanā.

Mālpils novada pašvaldība veicina jauniešu pieredzes apmaiņas aktivitātes jaunatnes politikas jomā starptautiskā mērogā. 2017/2018. mācību gadā Erasmus+ un Nordplus projektos ārzemju braucienos devās 30 izglītojamie.

Līdz 2018.gadam Mālpils novada pašvaldība neregulāri, bet sniedza atbalstu jauniešu iniciatīvām. Tomēr jāmin, ka jaunieši reti izmantojuši šādu iespēju, kā iemeslu minot zemu motivācijas līmeni un informācijas trūkumu. Darbam ar jaunatni, t.sk. jauniešu iniciatīvām, 2018.gada pašvaldības budžetā tika paredzēts atsevišķs finansējums.

Mālpils novada pašvaldība atbalsta jauniešu iniciatīvu grupu darbību, galvenokārt, piešķirot telpas to darbībai. Pieredze rāda, ka šāds atbalsts nav pietiekams un grupas darbojas salīdzinoši īslaicīgi. Būtisks ir faktors, ka ir darbinieks, kas atbild par darbu ar jaunatni un veido un attīsta sadarbību un sniedz regulāru atbalstu interešu grupām.

Mālpils novada pašvaldībā nedarbojas Mālpils novadā reģistrētas jaunatnes organizācijas, kas ir viena no līdzdalības izpausmes formām. Tajā pašā laikā, Mālpils novada pašvaldība attīsta sadarbību ar NVO, kas strādā ar jauniešiem. Līdz šim īstenotā sadarbība un tās pozitīvie iznākumi apliecina, ka šis darbs ir jāturpina. Kopš 2017.gada Mālpils novada pašvaldība sadarbojas ar biedrībām “Jaunatnes līderu koalīcija” un “Piedzīvojuma Gars”.

Jauniešiem trūkst informācija par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus. Jauniešu forumā un līdzdalības pasākumā “Idejnīca” tika novērots, ka jaunieši nezina, kādas ir viņu iespējas lēmumu ietekmēšanā. Jāpiebilst arī, ka izteikti kritiski ir to jauniešu viedoklis, kuri plāno pārcelties uz dzīvi ārpus Mālpils novada – šajā grupā jaunieši visvairāk norādījuši, ka viņiem nav iespēju ietekmēt MND lēmumus. Jāatzīmē, ka jauniešu vērtējumi par iespējām ietekmēt MND lēmumus, neuzrāda korelāciju ar pašu jauniešu sabiedrisko aktivitāti – kā neaktīvo, tā ļoti aktīvo jauniešu vērtējumi ir vienlīdz kritiski. Tas apliecina, ka nepieciešams veikt daudzveidīgus pasākumus jauniešu līdzdalības veicināšanā, maksimāli aptverot dažādas

mērķa grupas jauniešu vidū – pēc vecuma, dzīves un mācību vietas, interesēm, u.c.

Atjaunota ES jaunatnes sadarbība var veicināt pārvarēt pašreizējo līdzdalības paradoksus. “Jaunieši izrāda interesi par politiku⁵ un ir sociāli aktīvi: 37% iesaistās organizētās darbībās, gandrīz 40% aptaujāto jauniešu ir aktīvi brīvprātīgie. Tomēr parasti viņi atsakās no tradicionālajiem līdzdalības veidiem. Jaunieši, kuri ir pakļauti sociālās atstumtības riskam, ir nepietiekami pārstāvēti visās jomās. Lēmumu pieņēmējiem jāpanāk, lai līdzdalība kļūst par reālu iespēju visiem jauniešiem, nodrošinot viņu labā īstenoto darbību pārredzamību, uzrunājot jauniešus ar viņiem tīkamāko kanālu (piemēram, sociālo plašsaziņas līdzekļu) starpniecību un veicinot viņu iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā”⁶.

Ņemot vērā iepriekš minēto un jaunās tendences līdzdalības veidos⁷, Mālpils novadā ir jāattīsta/ jāatbalsta tās līdzdalības formas, kuras jaunieši atzīst par pieejamām un efektīvām, viņiem saprotamām un izmantojamām.

Būtiski novadā ir attīstīt BD programmu, kā vienu no jauniešu līdzdalības, sociālās iekļaušanas un starppaaudžu sadarbības pasākumiem. 40% jauniešu aptaujas respondentu norādīja, ka viņi ir bijuši iesaistīti BD. Tas ir ievērojami mazāk nekā vidēji Latvijā (61%). Ņemot vērā, ka Mālpils novada pašvaldībā nav izveidota BD sistēma, nav arī datu, kas norādītu uz Mālpils jauniešu iesaisti BD novadā pa vecuma grupām, interešu jomas BD, kādā apjomā BD tiek īstenots utmldz.

Mālpils novada jaunieši salīdzinoši maz iesaistās kultūras pasākumos (29% norāda, ka ir regulāri dažādu aktivitāšu dalībnieki Mālpils novadā) un arī šeit kā viens no instrumentiem ir izmantojams tieši iesaiste BD.

Šobrīd nav pieejami dati par Mālpils novada jauniešu sajūtu par iesaisti globālos procesos, tai skaitā ilgtspējīgu attīstību, godīgu tirdzniecību, starptautisko drošību.

---

5 Flash Eurobarometer http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/flash_arch_en.htm

6 turpat

7 Formālie līdzdalības veidi (nostiprināti tiesību aktos un kursu organizē valsts vai pašvaldības institūcijas, piemēram, skolēnu pašpārvalde, jauniešu dome, konsultatīvā padome/komisija, jauniešu forums, strukturētā dialoga pasākumi, dalība vēlēšanās un referendumos, brīvprātīgo darbs, dalība politiķus ēdēs, dalība NVO. Neformālie līdzdalības veidi (neformāls dialogs ar lēmuma pieņēmējiem un sabiedrību, piemēram, neformālās tikšanās ar politiķiem, foto, video, teātra un cita radošo metožu izmantošana viedokļa paušanā, viedokļu paušana, izmantojot sociālos tīklus, publiskas akcijas un kampaņas).

2. Jaunatnes politikas institucionālā sistēma

Mālpils novada pašvaldībā līdz šim nav bijis izstrādāts jaunatnes politikas plānošanas dokuments, kurā noteikti Mālpils novada pašvaldības mērķi un prioritātes jaunatnes jomā.

Darbu ar jaunatni Mālpils novadā īsteno JLS (0.3 slodze), kas darbojas Attīstības un ģimenes apsaimes daļas pārvaldībā. JLS galvenie uzdevumi ir:

- Plānot, organizēt un koordinēt darbu ar jaunatni Mālpils novada pašvaldībā;
- Izvērtēt esošo situāciju darbā ar jaunatni, sagatavojot informāciju par darbu ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstību pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem un gada pārskatam;
- Izstrādāt priekšlikumus Mālpils novada pašvaldībai darbam ar jaunatni;
- Atbalstīt jauniešu iniciatīvu, veicinot jauniešu iesaistīšanos Mālpils novada sabiedriskās dzīves aktivitātēs, dažādu pasākumu organizēšanā, ka arī Mālpils novada pašvaldības darbā, veicināt jauniešu iesaisti BD;
- Identificēt darbā ar jaunatni jomas, kurās nepieciešams veikt uzlabojumus un izstrādāt priekšlikumus problēmju risināšanai;
- Noskaidrot informāciju par jauniešu izglītības un brīvā laika lietderīgas izmantošanas vajadzībām, informēt jauniešus par lietderīgām brīvā laika izmantošanas iespējām novadā;
- Iesaistīties projektu realizācijā u.c

JLS, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, ir apgūvusi IZM Jaunatnes lietu speciālistu programmu.

Darba ar jaunatni mērķa grupas nav definētas nevienā Mālpils novada plānošanas dokumentā. JLS, pašvaldības darbinieki un jaunatnes politikas pasākumu dalībnieki ir identificējuši vairākas prioritārās darba ar jaunatni mērķa grupas 2019.-2025.gadam: jaunieši, kuri dzīvo ārpus novada centra; jaunieši, kuri mācās vai studē ārpus Mālpils novada; jaunieši, kas vecāki par 18 gadiem, t.sk. jaunās māmiņas.

Mālpils novada vidusskolā ir izveidota skolēnu pašpārvalde, bet kā paši jaunieši atzīst, tās darbība nav vērtējama kā pietiekami aktīva aizstāvēt jauniešu intereses.

2.1.SVID ANALĪZE

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> - Labs novada ģeogrāfiskais stāvoklis (pilsētas tuvums/ sasniedzamība, dabas daudzveidība) - Ierīkotas un uzturētas publiski pieejamas vietas fiziskām aktivitātēm un aktīvai atpūtai: āra trenažieri, sporta laukums, skeitparks, mototrase, velotrase, basketbola grozi, Sporta centrs ar peldbaseinu un trenažieru zāli, ziemā darbojas āra hokeja laukums un vasarā - pludmales volejbola laukums - Novada vidusskola regulāri organizē starptautiskus pieredzes apmaiņas projektus jauniešiem - Laba starpinstitucionālā sadarbība ar skolu un kultūras centru - Pašvaldībā pieejams atbalsts jaunatnes iniciatīvu un ideju īstenošanai 	<ul style="list-style-type: none"> - Ārpusskolas pasākumi lielākoties nav paredzēti jauniešu auditorijai - Informācijas trūkums jauniešu vidū par notikumiem un iespējām novadā - Motivācijas un pašiniciatīvas trūkums jauniešu vidū - Reģionālā nevienlīdzība iespēju ziņā - Nav izklaides iespēju ārpus formālās un interešu izglītības - Nav telpas, kur jauniešiem pulcēties un realizēt savas iniciatīvas - Zema jauniešu politiskā aktivitāte un informētība par iespējām līdzdarboties - Jauniešu neapmierinātība ar veselības aprūpes kvalitāti - Novada institūcijās trūkst izpratne par jaunatnes darba nepieciešamību un nozīmību
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> - Izveidot Jauniešu centru - Paplašināt kultūras pasākumu piedāvājumu atbilstoši jauniešu interesēm - Organizēt starppaaudžu pasākumus - Attīstīt infrastruktūru jauniešu brīvā laika pavadīšanai un aktīvai atpūtai atbilstoši jauniešu vajadzībām - Attīstīt infrastruktūru atbilstoši jauno ģimeņu vajadzībām (rotaļu laukums, piekļuve ar ratiņiem u.c) - NFI pasākumu pieejamība - Papildus sabiedriskā transporta organizēšana vakaros, lai nodrošinātu reģionālo vienlīdzību iespēju ziņā - Izveidot Jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju. - Attīstīt sadarbību ar darba devējiem, veicinot jauniešu iekļaušanos darba tirgū 	<ul style="list-style-type: none"> - Motivācijas trūkums jauniešiem līdzdarboties - Brīvā laika trūkums aktīvajiem jauniešiem, lai iesaistītos aktivitātēs - Citu jomu prioritizēšana, atliekot jaunatnes lietu problēmjautājumu risināšanu - Novada patriotisma trūkums - Jauniešu aizplūšana kvalificēta darba vietu, dzīvesvietu un saistoša brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkuma dēļ

3. Jaunatnes politikas vīzija, mērķi un rīcības virzieni

Mālpils novada jaunatnes politikas vīzija: jauniešiem draudzīgs novads, kurā dzīvo aktīvi savas dzīves kvalitātes un novada attīstībā ieinteresēti jaunieši.

Mālpils novada jaunatnes politikas mērķis ir - atbalstot darbu ar jaunatni, uzlabot jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kas dzīvo, mācās vai strādā Mālpils novadā dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, darba tikumu un patriotismu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

Lai sasniegtu jaunatnes politikas mērķus Mālpils novadā, rīcības virzieni ir definēti saskaņā ar Eiropas, nacionālo un kaimiņu novadu jaunatnes politikas ietvaru:

1. Lietderīga brīvā laika pavadīšana;
1. Nodarbinātība;
2. Veselība;
3. Līdzdalība.

Uzdevumu definēšanā ir ievēroti valsts jaunatnes politikas pamatprincipi:

- 1) līdzdalības princips — nodrošināt jauniešiem iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas;
- 2) informācijas pieejamības princips — sekmēt jauniešu nodrošināšanu ar viņu attīstības vajadzībām atbilstošu informāciju;
- 3) vienlīdzīgu iespēju princips — nodrošināt jauniešiem iespēju bez jebkādas diskriminācijas aktīvi piedalīties sabiedriskās, politiskās, kultūras un ekonomiskās dzīves aktivitātēs;
- 4) jauniešu interešu ievērošanas princips — risinot ar jaunatni saistītus jautājumus, izvērtēt jauniešu intereses, tiesības, vajadzības un iespējas;
- 5) labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu princips — veicināt tādu apstākļu veidošanos, kuros jauniešiem ir iespēja būt ekonomiski patstāvīgiem Latvijas iedzīvotājiem;
- 6) jauniešu integrācijas princips — veicināt starpkultūru dialogu visos jaunatnes politikas izstrādes un īstenošanas posmos;
- 7) mobilitātes un starptautiskās sadarbības princips — nodrošināt jauniešiem iespēju būt mobiliem, apgūt zināšanas un prasmes ārpus viņu dzīvesvietas un veicināt citu valstu ieteikumu, kā arī labās prakses apmaiņu un ieviešanu Latvijas jaunatnes politikā.

Mālpils novada Jaunatnes politikas programmā 2019.-2025.gadam ir noteikti 4 rīcības virzieni, 7 uzdevumi un 26 pasākumi, kas sekmēs Mālpils novadas Jaunatnes politikas attīstības indikatoru sasniegšanu:

1.Mālpils novada pašvaldības BD programmā savas darba stundas būs reģistrējuši 14% Mālpils novada jaunieši.

2. 35% jaunieši ir aktīvi pasākumu dalībnieki Mālpils novadā.

4. Rīcības plāns

	<i>Uzdevums</i>	<i>Pasākums</i>	<i>Rezultatīvais rādītājs</i>	<i>Izpildes termiņš</i>	<i>Atbildīgā institūcija/ Iesaistītās institūcijas</i>	<i>Indikatīvais finansēšanas avots un tā apmērs 2019-2025, euro</i>
--	-----------------	-----------------	-------------------------------	-------------------------	--	---

1. Rīcības virziens:		Lietderīga brīvā laika pavadīšana				
1.1. Saskaņota pakalpojumu pieejamība jaunatnes jomā visā novadā	1.1.1. Institucionālās sistēmas izveide darbam ar jaunatni	1.1.1.1. Jaunatnes lietu speciālista pilnas slodzes amata vietas izveide	R1.1-1 Darbā ar jaunatni ir iesaistīts personāls vienas amata slodzes apmērā	30/12/20	MNP	MNP
		1.1.1.2. Darba ar jaunatni infrastruktūras un materiāli-tehniskās bāzes attīstība	R1.1-2 Izveidotas un aprīkotas pastāvīgi pieejamas Jauniešu centra telpas	30/12/19	MNP	Summa (izveide + aprīkojums), MNP, ES programmas
1.2. Jauniešu kompetenču (zināšanu, prasmju un attieksmju) attīstība	1.2.1. Neformālās izglītības programmas jaunatnes jomā (NFI) īstenošana	1.2.1.1. Tematisku apmācību un pasākumu īstenošana Mālpils novadā	R1.2.-1 Ir notikuši ne mazāk kā 4 NFI pasākumi ik gadu	30/12/25	JLS, pašvaldības iestādes	Līdz 1000 EUR gadā; Summa, MNP, VP
			R1.2.-2 Ne mazāk kā 50 jauniešu dalība NFI pasākumos ik gadu	30/12/25	JLS	Esošā budžeta ietvaros
		1.2.1.2. Jauniešu dalība NFI pasākumos Latvijā	R1.2.-3 Ne mazāk kā 15 jauniešu dalība NFI pasākumos Latvijā ik gadu	30/12/25	JLS	Līdz 200 EUR gadā, MNP, VP, ES programmas
		1.2.1.3. Jauniešu dalība NFI pasākumos ārpus Latvijas	R1.2.-4 Ne mazāk kā 10 jauniešu dalība NFI pasākumos ārpus Latvijas ik gadu	30/12/25	JLS	Esošā budžeta ietvaros, ES programmas
1.3. Brīvprātīgā darba koncepta attīstība	1.3.1. Brīvprātīgā darba programma ir pieejama ikvienam interesentam	1.3.1.1. Brīvprātīgā darba programma	R1.3-1 Brīvprātīgā darba sistēmas izveide un īstenošana Mālpils novadā	30/12/25	JLS, Pašvaldību iestādes	Līdz 150 EUR gadā MNP, VP
			R1.3-2 Brīvprātīgajā darbā iesaistījušies ne mazāk kā 70 jauniešu līdz 30.12.25	30/12/25	JLS, Pašvaldību iestādes	Esošā budžeta ietvaros, MNP, VP
			R1.3-3 Ne mazāk kā 6 jauniešu iesaiste starptautiskā brīvprātīgajā darbā līdz 30.12.25.	30/12/25	JLS, Pašvaldību iestādes	ES programmas
2. Rīcības virziens:		Nodarbinātība				
2.1. Jauniešu darba prasmju un uzņēmējspēju attīstība	2.1.1. Nodarbinātības un uzņēmējdarbības programmas īstenošana	2.1.1.1. Tematisko pasākumu un iniciatīvu īstenošana	R2.1-1 Līdz 30.12.25. prakses vietas atbilstoši mācību profilam nodrošinātas ne mazāk kā 20 jauniešiem	30/12/25	JLS, pašvaldības iestādes, novada uzņēmumi	Esošā budžeta ietvaros
			R2.1-2 Līdz 30.12.25. profesiju iepazīšanas dienās piedalījušies ne mazāk kā 100 jauniešu	30/12/25	JLS, pašvaldības iestādes, novada uzņēmumi	Esošā budžeta ietvaros
			R2.1-3 Līdz 30.12.25. vasaras nodarbinātības programmā iesaistījušies	30/12/25	JLS, pašvaldības iestādes, novada	Esošā budžeta ietvaros, VP, MNP, ES

			ne mazāk kā 200 jauniešu (28 ik gadu)		uzņēmumi	programmas
			R2.1-4 Līdz 30.12.25. Apmācībās uzņēmējdarbības un radošuma jomās piedalījušies ne mazāk kā 90 jauniešu	30/12/25	JLS, izglītības iestādes	Līdz 200 EUR gadā, MNP, VP, ES programmas
3. Rīcības virziens:		Veselība				
3.1. Veselīga dzīvesveida popularizēšana jauniešu vidū	3.1.1. Veselības programmas īstenošana	3.1.1.1. Tematisku pasākumu īstenošana Mālpils novadā	R3.1-1 Ne mazāk kā 2 tematiski pasākumi gadā Mālpils novada vidusskolā	30/12/25	JLS, izglītības iestādes	Esošā budžeta ietvaros
			R3.1-2 Ne mazāk kā 50% Mālpils novada skolu jauniešu dalība tematiskos pasākumos skolās	30/12/25	JLS, izglītības iestādes	Esošā budžeta ietvaros
			R3.1-3 Jauniešiem aktuālu jautājumu un pasākumu integrēšana Veselības veicināšanas nedēļas pasākumos visā novadā	30/12/25	JLS, pašvaldības iestādes	Esošā budžeta ietvaros
			R3.1-4 Mālpils novada sporta festivālā piedalījušies ne mazāk kā 50 jaunieši ik gadu	30/12/25	JLS, pašvaldības iestādes	Līdz 900 EUR gadā, MNP, VP, ES programmas
			R3.1-5 Līdz 30.12.25. pasākumos sporta centrā, kas dod iespēju jauniešiem attīstīt fizisko veselību ārpus kolektīvajām nodarbībām un atbilstoši individuālajām vajadzībām ir piedalījušies vismaz 70 jaunieši	30/12/25	JLS, Sporta centrs	Esošā budžeta ietvaros
4. Rīcības virziens:		Līdzdalība				
4.1. Uz pierādījumiem balstītas jaunatnes politikas attīstība	4.1.2. Jaunatnes politikas programmas izvērtēšana un izstrāde	4.1.2.1. Jauniešu un politikas veidotāju iesaiste viedokļu paušanā	R4.1-1 Ikgadējā jauniešu aptaujā piedalījušies ne mazāk kā 100 jaunieši	30/12/25	JLS	Esošā budžeta ietvaros
			R4.1-2 Veikts darbs ar jaunatni izvērtējums pašvaldībā atbilstoši valstī pieņemtai vienotai metodikai	31.12.2020 31.12.2022 30.06.2025	JLS, Pašvaldības iestādes	Esošā budžeta ietvaros
			R4.1-3 Īstenots Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas starpposma izvērtējums	31/12/21	JLS	Esošā budžeta ietvaros, MNP, VP
			R4.1-4 Ir izstrādāta un apstiprināta Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2026.-2032.gadam	30/12/25	JLS, Pašvaldību iestādes	Līdz 2000,00 MNP, VP
4.2. Jauniešu līdzdalība politikas veidošanā	4.2.1. Jaunatnes politikas veidošanā ir nodrošināta maksimāla jauniešu pārštāvēniecība un līdzdalība	4.2.1.1. Mālpils Jauniešu Apvienības darbības attīstība	R4.2-1 Līdz 30.12.25. Mālpils Jauniešu Apvienības darbā ir iesaistījušies ne mazāk kā 40 novada jauniešu	30/12/25	JLS	Līdz 60 EUR gadā, MNP, VP, sponsori
			R4.2-2 Mālpils Jauniešu Apvienība ir	30/12/25	JLS, Pašvaldību iestādes	Līdz200 EUR gadā, MNP, VP

			līdzdarbojusies ne mazāk kā 4 pasākumu organizēšanā un īstenošanā ik gadu			
		4.2.1.2. Jauniešu un politikas veidotāju pasākumi	R4.2-3 Ikgadējs 2 dienu Jauniešu forums, kurā piedalās vismaz 60 jaunieši	30/12/25	JLS, Pašvaldību iestādes	Līdz 500 EUR gadā, MNP, VP
			R4.2-4 Ikgadējs pasākums "Kafija ar politiķiem", kurā piedalās vismaz 15 jauniešu un 5 politikas veidotāju	30/12/25	JLS, Pašvaldību iestādes	Līdz 400 EUR gadā, MNP, VP

Ietekmes novērtējums uz pašvaldības budžetu

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmā 2019.-2025.gadam ir izvirzīti 4 rīcības virzieni – Lietderīga brīvā laika pavadīšana, Nodarbinātība, Veselība un Līdzdalība.

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019.-2025.gadam paredz jaunu darbības virzienu ieviešanu un radīšanu Mālpils novadā, tā sasniedzot izvirzītos mērķus.

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam sekmīgai īstenošanai ir būtiski vērst uzmanību uz dažādu nozaru speciālistu iesaistīšanos un sadarbību – formālā izglītība, jaunatnes darbs, mūžizglītība, sports, kultūra, uzņēmējdarbība, karjeras izglītība, sociālā aizsardzība, veselība, u.c. - iesaistīto institūciju esošā budžeta ietvaros.

Dokumentā paredzētie pasākumi iekļauj arī tādus pasākumus, kā rezultātā pašvaldības budžets tiek palielināts, piesaistot ārējo finansējumu.

Mālpils novada pašvaldība jau šobrīd regulāri piedalās projektu konkursos, lai veicinātu darbu ar jaunatni attīstību novadā - Valsts jaunatnes programma, Eiropas Sociālā fonda finansētā programmā "Proti un dari", Vasaras nodarbinātības pasākumi, u.c. 2016.-2017.gadā Mālpils novadam tika piesaistīts vairāk nekā 23541.00 EUR finansējums. Īstenojot finanšu piesaisti darbu ar jaunatni attīstības jomā, tiek realizēti novada attīstības stratēģiskie mērķi, kas nerada papildus slogu uz pašvaldības budžetu.

Izstrādājot ikgadējo jaunatnes politikas pasākumu plānu, nepieciešams paredzēt finansējumu Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam uzdevumos minēto pasākumu finansēšanai atbilstoši plānotajam.

Kopumā plānošanas dokumentā paredzēto pasākumu īstenošana būtiski nepalielinās jau esošo jaunatnes politikas īstenošanai paredzēto budžetu ilgtermiņā.

Ieviešanas uzraudzības kārtība

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam īstenošanas uzraudzības kārtības pamatā ir uzraudzības ziņojuma izstrāde.

Uzraudzība ir jāveic, lai:

- nodrošinātu jaunatnes politikas programmā izvirzīto mērķu sasniegšanu;
- nodrošinātu pašvaldības institūciju savstarpējo sadarbību un informācijas apmaiņu;
- sekmētu kvalitatīvu, efektīvu un caurspīdīgu Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam ieviešanu un uzraudzību, nodrošinot ar vispusīgu informāciju jauniešus, iesaistītās institūcijas un sabiedrību kopumā.

Par Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam uzraudzību atbild Attīstības nodaļa. Reizi gadā JLS veic Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam izvērtēšanu. Katru gadu, pirms ikgadējā pašvaldības budžeta projekta izstrādes, tiek izstrādāts un sagatavots iesniegšanai Mālpils novada domē uzraudzības ziņojums par Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam izpildi tekošajā gadā un jaunatnes politikas darbības plāns nākamajam gadam, norādot prioritāri atbalstāmos pasākumus un tiem nepieciešamo finansējumu. JLS sagatavo pārskatu par Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam izpildi 2025.gadā ne vēlāk kā līdz 2025.gada 1.augustam un iesniedz to izskatīšanai MND.

Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem

Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmas 2019.-2025.gadam visos izstrādes posmos notika Mālpils novada domes speciālistu, jauniešu, sabiedrības un jaunatnes jomas ekspertu iesaistīšana. Tika īstenoti sekojoši līdzdalības pasākumi:

- 01.12.2017. un 02.12.2017 notika Mālpils novada jauniešu forums, kas vienkopus pulcēja 77jauniešus un politikas veidotājus un kas bija veltīts jaunatnes jomas rīcības virzienu definēšanai pašvaldībā;
- Jauniešu aptauja 2018 – tika izstrādāta jauniešu aptauja saskaņā ar nozīmīgākajiem rīcības virzieniem. Aptauja tika izplatīta elektroniski 2018.gada janvārī un februārī. Atbildes sniedza 120 dažāda vecuma jaunieši;
- 2018.gada 31.janvārī notika plānošanas dokumenta darbā ar jaunatni pašvaldībā darba grupas tikšanās, kurā piedalījās 9 dalībnieki.
- 2018.gada 21.februārī Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēdē tika prezentēti izstrādātie jaunatnes politikas rīcības virzieni un uzdevumi. Sēdē piedalījās 9 domes deputāti un 2 jaunatnes jomas eksperti;
- 2018.gada vidū tika sagatavoti Vispārējie rādītāji darbam ar jaunatni izvērtēšanai pašvaldībā. Vispārējo rādītāju darbam ar jaunatni izvērtēšanai pašvaldībā sagatavošanai tika piesaistīti jaunatnes jomas eksperti;
- 2018.gada 25. un 26.jūlijā notika jauniešu līdzdalības pasākums “Idejnīca”, kurā tika noteikti mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rādītāji saskaņotas jaunatnes politikas plānošanai pašvaldībā. Pasākumā piedalījās 13 jaunieši un 2 jaunatnes jomas eksperti;
- 2018.gada 13.septembrī Attīstības programmas darba grupas dalībnieki iepazinās ar “Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmu 2019- 2025.gadam” pirmo redakciju un līdz 20.septembrim iesniedza ierosinājumus. Piedalījās 9 dalībnieki.
- 2018.gada 1.oktobrī Mālpils novada vidusskolas audzēkņi iepazinās ar “Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmu 2019- 2025.gadam” rīcības plānu un grupās izvērtēja rezultātīvos rādītājus. Piedalījās 62 dalībnieki.
- No 02.10.2018. līdz 24.10.2018. Mālpils novada pašvaldības mājaslapā tika publicēta Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programma 2019-2025.gadam, nodrošinot iedzīvotājiem iespēju iepazīties ar attīstības programmas saturu un izteikt ierosinājumus.
- 2018.gada 24.oktobrī Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu sēdē domes deputāti tika iepazīstināti ar “Mālpils novada jaunatnes politikas attīstības programmu 2019-2025.gadam” pirmo redakciju. Piedalījās 6 deputāti un 2 jaunatnes jomas eksperti.

Informācijas avoti

- Likums “Jaunatnes likums” (pieņemts Saeimā 08.05.2008.)
- “Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.-2020.gadam” (apstiprināts 14.04.2016)
- “Eiropas Jaunatnes stratēģija 2009.-2018.gadam” (15.12.2015. Eiropas Komisijas Rezolūcija 2015/C417/01)
- Mālpils novada jauniešu aptaujas “Mālpils novada jauniešu aptauja 2018” rezultāti, 2018.gads
- “Vispārējie rādītāji darbam ar jaunatni izvērtēšanai Mālpils pašvaldībā”, 2018.gads rezultāti
- Mālpils novada Jauniešu foruma 01.-02.12.2017. un 12.01.2018. pasākuma “Kafija ar politiķiem” rezultāti